

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 4 - 8 октомври 2021 година

- На меѓународните финансиски пазари се врати склоноста кон вложување во повисокоприносни инструменти
- САД: поволни информации за горната граница на јавниот долг
- Состанок на ОПЕК+: задржување на истиот планиран износ за зголемување на производството на нафта
- Состаноци на централни банки: Австралија и Нов Зеланд

Пазарните учесници со внимание ги следеа информациите за горната граница на јавниот долг во САД. Сенатот изгласа закон со којшто привремено се зголемува горната граница на задолжување на Министерството за финансии за 480 милијарди САД-долари со важност до 3 декември.

Во текот на неделата, земјите членки на ОПЕК+ имаа редовен состанок, на којшто не направија промена на планираното зголемување на производството на нафта. Имено, беше одлучено дека производството на нафта ќе се зголеми за 400.000 барели дневно почнувајќи од ноември оваа година, наспроти пазарните очекувања за поголемо зголемување со оглед на високата побарувачка на овој енергент во последниот период.

Во Записникот од состанокот на ЕЦБ одржан на 9 септември, беше изнесено дека носителите на монетарната политика се согласиле за „умерено“ намалување на откупот на обврзници во рамките на програмата за откуп на хартии од вредност воведена поради пандемијата предизвикана од вирусот ковид-19 (ПЕПП). Во тој контекст, членовите на Советот на ЕЦБ ја истакнале важноста на флексибилноста во динамиката на откупот во зависност од пазарните услови, при што дел од нив разговарале за поголемо намалување на откупот, а некои сметале дека пазарите можеби веќе се подготвени за завршување програмата.

Информативниот портал „Блумберг“ објави дека ЕЦБ е во фаза на подготовка на нова програма за откуп на обврзници, по завршувањето на програмата ПЕПП. Според очекувањата на аналитичарите, новата програма би ја надолжувала постојната програма (ПСПП), но без ограничувања за обемот на откуп според критериумот за учество во капиталот на ЕЦБ.

Во текот на неделата, беа одржани состаноци на централните банки на Австралија и на Нов Зеланд. Како што се очекуваше, Централната банка на Австралија ја задржа истата референтна каматна стапка (0,10%). Во изјавата по состанокот, гувернерот Филип Лоу нагласи дека и покрај постојаниот раст на цените на недвижностите, инфлацијата сè уште не е доволно висока за да се направи зголемување на

каматните стапки. Од друга страна, Централната банка на Нов Зеланд започна со нормализирање на монетарната политика, зголемувајќи ја референтната каматна стапка за 25 б.п. на нивото од 0,5%, со цел да се справи со инфлациските притисоци и прегревањето на пазарот на недвижности.

Во глобални рамки, макроекономските показатели беа во различна насока. Во еврозоната, композитниот показател ПМИ за септември беше умерено ревидиран, од 56,1 на нивото од 56,2 поена, така што укажува на тоа дека закрепнувањето на економијата и натаму е со задоволително темпо. Трговијата на мало во август забележа месечен раст од 0,3% (само делумно надоместувајќи го намалувањето за 2,6% во претходниот месец), како резултат на зголемените е-продажби, коишто во целост го надоместија падот на продажбите на гориво, храна и пијалаци. Растот на цените на производителите на индустриски производи во август се искачи од 12,4% на 13,4%, на годишна основа. Во Германија, индустриското производство во септември забележа поголемо месечно намалување (од 4%) во однос на пазарните очекувања (0,5%), што претставува најзначителен пад од април претходната година наваму. Ваквата промена се должеше на драстичниот пад на производството на автомобили и делови за автомобилската индустрија, во услови на прекини во синџирите на снабдување.

Во САД, растот на нарачките за индустријата во август забрза и од 0,7% се искачи на 1,2%, што укажува на одржливи остварувања на производството, и покрај недостигот на сировини и на работна сила. И индексот ИСМ за производниот сектор во септември беше повисок (61,9 поени) во однос на претходниот месец (61,7 поени), што беше спротивно на очекувањата на аналитичарите за негово намалување (59,9 поени). На пазарот на труд преовладуваа мешани податоци. Имено, стапката на невработеност во септември се намали од 5,2% на 4,8% (под очекувањата од 5,1%), при пад на стапката на учество на активното население во вкупната работна сила (од 61,7% на 61,6%) и раст на просечната плата од 4,3% на 4,6% на годишна основа (во склад со пазарните очекувања). Сепак, бројот на нововработени лица (показател НФП) се сведе од 366.000 на 194.000, значително под прогнозите (500.000). Сепак, според пазарните учесници, ваквите податоци се доволно позитивни за да го поттикнат ФЕД да најави намалување на откупот на обврзници на следниот состанок во ноември. Показателот АДП за бројот на

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 4 - 8 октомври 2021 година

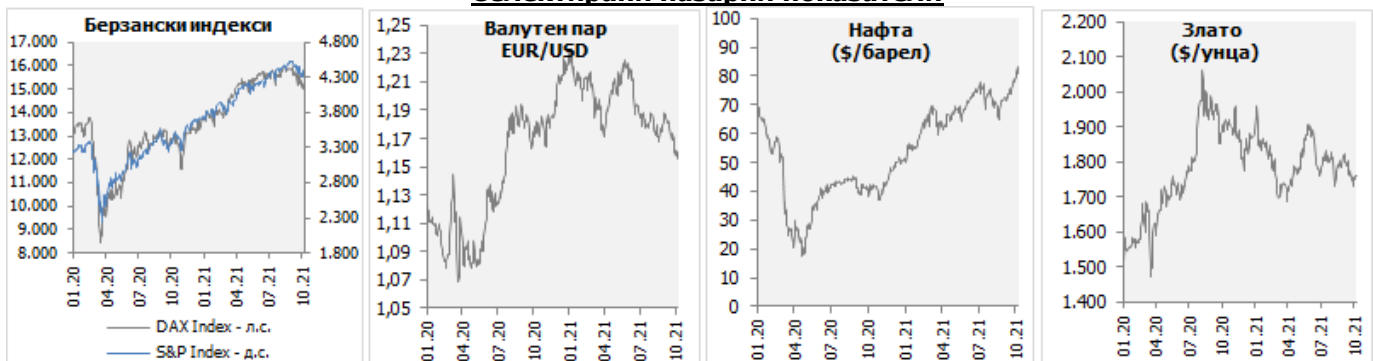
нововработени во приватниот сектор¹ во истиот месец беше поволен, односно беа вработени повеќе лица (568.000) од претходното остварување (340.000) и од пазарните очекувања (430.000). Барањата за социјална помош во неделата до 2 октомври се подобрија, намалувајќи се од 364.000 на нивото од 326.000, при што беа пониски од пазарните прогнози (348.000).

Во *Кина*, индексот ПМИ Каишјин за услужниот сектор во септември значително се зголеми, од 46,7 на нивото од 53,4 поени, враќајќи се во зоната на раст (над 50 поени), при пораст кај сегментите нови бизниси, наплатени цени и вработеност, главно поради помалиот број случаи на ковид-19 во источната провинција Џиангсу.

Позначајни пазарни движења

Индексите на берзите на акции во САД и во еврозоната се зголемија, главно во услови на намалена загриженост на инвеститорите по позитивните информации за горната граница на јавниот долг во САД. Во такви услови, како и поради зголемените ценовни притисоци под влијание на растот на цените на енергентите, приносите на државните обврзници во САД забележаа пораст². И приносите на најбезбедните државни обврзници во еврозоната се зголемија³, но растот на приносите беше ограничен од корекцијата на цената на гасот, по уверувањето од страна на Русија дека ќе ја зголеми понудата за овој енергент и следствено, намалувањето на инфлациските очекувања. Приносите на државните обврзници на периферните економии на еврозоната забележаа пад, така што распоните во однос на приносите на најбезбедните обврзници се стеснија, што се должеше на веста дека ЕЦБ размислува да воведо нова програма за откуп на хартии од вредност која ќе ја замени програмата ПЕПП којашто завршува во март 2022 година, со цел да не предизвика негативна пазарна реакција со прекинувањето на поддршката за периферните економии. Цената на нафтата забележаа раст⁴, во услови на зголемување на цените на гасот и одлука на ОПЕК+ за задржување на истиот планиран износ за зголемување на производството. Засилените инфлациски очекувања доведоа и до повисока цена на златото. Валутниот пар евро/САД-долар се намали, односно САД-доларот апрецира, во услови на нагорни притисоци врз инфлацијата од цените на енергентите, како и слаби економски податоци во еврозоната.

Селектирани пазарни показатели

¹ Показателот АДП се заснова на податоци за исплатени плати, а показателот НФП се заснова на анкети.

² Приносите на 10-годишните американски државни обврзници го надминаа нивото од 1,6% првпат од јуни наваму.

³ Приносите на 10-годишните германски државни обврзници достигнаа највисоки нивоа од мај наваму.

⁴ Цената на нафтата се искачи на највисокото ниво во период од три години. Во такви услови, дел од земјите членки на ЕУ (меѓу кои

Франција и Шпанија) поднесоа барање за здружен пристап и преземање заеднички мерки од страна на ЕУ како одговор на енергетската криза со која се соочува Унијата. Претседателот на Русија се заложи да обезбеди поддршка при снабдувањето на Европа со гас, со што привремено се намали притисокот предизвикан од ненадејниот раст на цената на овој енергент.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 4 - 8 октомври 2021 година

	01.10.	08.10.	неделна промена
DAX индекс	15.156	15.206	0,3%
S&P индекс	4.357	4.391	0,8%
Euribor 3m (%)	-0,547	-0,548	-0,1
USD Libor 3m (%)	0,1331	0,1211	-1,2
Bund 10y (%)	-0,22	-0,15	7,3
UST 10y (%)	1,46	1,61	15,0
EUR/USD	1,1596	1,1569	-0,2%
Злато (\$/Oz)	1.756	1.758	0,1%
Нафта (Brent, \$/barrel)	79,6	83,0	4,3%

	Приноси во еврозоната			
	EUR 6M	EUR 2Y	EUR 5Y	EUR 10Y
31.12.2020	-0,70	-0,70	-0,74	-0,57
01.10.2021	-0,68	-0,70	-0,58	-0,22
08.10.2021	-0,67	-0,69	-0,53	-0,15
неделна промена (б.п.)	0,6	1,2	4,8	7,3
збирна промена од почетокот на годината (б.п.)	2,8	0,9	20,5	41,8

	Приноси во САД			
	USD 6M	USD 2Y	USD 5Y	USD 10Y
31.12.2020	0,08	0,12	0,36	0,91
01.10.2021	0,04	0,26	0,93	1,46
08.10.2021	0,06	0,32	1,06	1,61
неделна промена (б.п.)	1,3	5,4	13,2	15,0
збирна промена од почетокот на годината (б.п.)	-2,5	19,7	69,9	69,9